

HOOFDSTUK 2 - Van Abraham tot Jozua

Genesis 12: De roeping van Abraham

God zegt tegen Abraham dat hij zijn land en zijn familie moet verlaten en naar het land gaan dat God hem zelf zal wijzen. God belooft dat Hij hem tot een groot volk zal maken en dat Hij zijn naam overal beroemd zal maken. De hele wereld zal door Abraham worden gezegend. Abraham gehoorzaamde God en vertrok, op 75 jarige leeftijd, in gezelschap van zijn vrouw Sarai, zijn neef Lot en een grote kudde vee en slaven. Uiteindelijk kwamen ze in Kanaän aan. Daar verschijnt God weer aan Abraham en belooft hem dat hij dit land aan zijn nakomelingen zou geven. Abraham bouwt een altaar voor God op de plaats waar hij God ontmoette.

Genesis 13: Abraham en Lot scheiden van elkaar

Abraham en Lot hadden allebei veel vee. Om te voorkomen dat hun herders ruzie zouden krijgen over de benutting van de waterbronnen liet Abraham zijn neef de keuze: als hij links zou gaan zou hij rechts gaan en andersom. Lot kiest de meest vruchtbare vlakte: het gebied van Sodom en Gomorra. Maar het is ook het gebied waar de slechtste mensen van heel Kanaän wonen! Nadat Lot is vertrokken verschijnt God opnieuw aan Abraham en belooft nogmaals dat zijn nakomelingen al het land zullen erven, bovendien belooft God dat Hij aan Abraham een ontelbaar aantal nakomelingen zal geven. Abraham slaat zijn kamp op in de buurt van Hebron en bouwt daar ook een altaar voor God.

Genesis 14: Abrahams reddingsexpeditie

Op zekere dag worden de steden Sodom en Gomorra veroverd door koning Kedor Laomer en zijn bondgenoten. Zij nemen ook Lot en zijn familie gevangen en voeren ze af in de richting van Damascus. Zodra Abraham dit hoort organiseert hij met zijn bondgenoten een bevrijdingsexpeditie van in totaal 318 mannen. De expeditie wordt een groot succes. Alle gevangenen uit Sodom en Gomorra, inclusief Lot en zijn gezin, worden gered. Op de terugtocht komen ze langs Salem het huidige Jeruzalem. Melchizedek, de koning van Salem, die ook priester is van de Allerhoogste God, komt met brood en wijn voor de mannen van Abraham langs en zegent hem in de naam van God de Allerhoogste, de Schepper van Hemel en aarde.

Genesis 15: Belofte en teken

Hierna verschijnt God weer aan Abraham en belooft dat Hij hem zelf een grote beloning zal geven. Maar Abraham is somber gestemd en zegt "Och Oppermachtige Here, U kunt mij wel zegenen, maar wat helpt dat nu, zolang ik geen zoon heb? Wanneer ik sterf zal ik alles aan mijn Damasceense slaaf Eliëzer na moeten laten". Maar God zegt dat niemand anders dan de eigen zoon de erfgenaam van Abrahams rijkdommen zal zijn. God neemt Abraham mee naar buiten wijst naar de nachtelijke hemel. "Kijk naar boven en tel al die sterren eens als je kunt, Zo zal je nageslacht zijn: ontelbaar"! Abraham geloofde het woord van de Here en dat was de reden dat God hem als een rechtvaardig mens beschouwde. God verzekert hem opnieuw dat Hij het land aan Abraham zal geven. Maar Abraham vraagt nu om een teken. God geeft het teken door in een droom aan hem te verschijnen en een heel concrete profetie te doen. God zegt tegen Abraham dat zijn nakomelingen ca. 400 jaar slaven zullen zijn in een ver land. Maar God zal dit land straffen en tenslotte zullen de nakomelingen het verre land, rijk beladen met veel goederen,

verlaten en terugkeren naar het land Kanaän. Want eerder zal de slechtheid van de Amorieten niet het peil hebben bereikt, waarop ze worden gestraft.

Genesis 16: Abraham en Hagar

Maar Abraham en Saraï kregen nog steeds maar geen kinderen. Daarom gaf Saraï haar slavin, het Egyptische meisje Hagar (Arabische naam voor de berg Sinai) als tweede vrouw aan Abraham. Saraï redeneerde als volgt: de Here heeft mij geen kinderen gegeven, maar de kinderen van mijn slavin zullen toch ook van mij zijn. Abraham stemde in met dit voorstel. Dit gebeurde tien jaar nadat ze het land Kanaän waren binnengekomen. Maar zodra Hagar merkt dat ze in verwachting is begint ze Saraï te minachten. Saraï beklaagt zich daarover en Abraham staat toe dat Saraï Hagar bestraft, waarna ze op de vlucht slaat in de richting van Egypte. Maar de Engel van God spreekt haar onderweg aan en zegt dat ze terug moet gaan naar Saraï en zich behoorlijk moet gedragen. De engel zegt dat haar nakomelingen tot een groot volk zullen uitgroeien. Ze moet haar zoon Ismaël (= God luistert) noemen. Haar zoon zal een vrijbuiterskind zijn die zijn hele familie zal trotseren. Zo kreeg Abraham, op zijn 86ste jaar een zoon van Hagar. En hij noemde hem Ismaël.

Genesis 17: Gods verbond met Abraham en het teken van de besnijdenis

Toen Abraham 99 jaar oud was, verscheen God weer aan hem en beloofde hem opnieuw dat hij ontelbare nakomelingen zou krijgen. U zult niet de vader van een maar van vele volken worden. Uw naam zal voortaan niet Abram maar Abraham zijn (= Vader van velen). Er zullen koningen onder uw nageslacht zijn. Dit verbond zal overgaan op elke nieuwe generatie, voor altijd. Het land Kanaän zal voor altijd van u en uw nakomelingen zijn. Uw gedeelte van het verbond bestaat uit de verplichting tot de besnijdenis. Iedere mannelijke nakomeling moet acht dagen na zijn geboorte worden besneden. Dit gebod geldt ook voor uw slaven. Iemand die weigert zich te laten besnijden moet worden uitgeroeid. Die heeft mijn verbond verbroken. En wat uw vrouw Saraï (= mijn prinses) betreft, zij zal voortaan Sara (= prinses) heten. Ik zal haar zegenen en haar moeder maken. Zij zal koningen voortbrengen. Abraham boog diep voor de Here, maar lachte in zich zelf en dacht 'Hoe kan een man van 100 vader worden en een vrouw van 90 jaar nog een kind baren? Hij zei daarom tegen God: 'och Here wat zou het mooi zijn als Ismaël u eerde en U hem zou zegenen'. Maar de Here zei: 'nee uw vrouw Sara zal volgend jaar om deze tijd een kind krijgen dat u Izaak (gelach) zult noemen'. Abraham besneed nog op dezelfde dag zichzelf en al zijn mannelijke huisgenoten.

Genesis 18:1-15: God belooft Abraham opnieuw een zoon

Korte tijd daarna verschijnt God nog eens aan Abraham in de persoon van drie mannen. Ze vragen naar Sara en verzekeren dat Sara volgend jaar op dezelfde tijd een zoon zal hebben. Sara hoort het en lacht er in stilte om. Maar God zei 'Waarom zit Sara te lachen en gelooft zij niet dat een vrouw van haar leeftijd nog een kind kan krijgen? Voor God is niets onmogelijk'. Maar Sara ontkende dat ze heeft gelachen, want ze was bang. Maar God zei 'Nee, u hebt wel gelachen'.

Genesis 18:16 en 19:1-29: De ondergang van Sodom en Gomorra.

Na afloop van dit gesprek deelt God aan Abraham mee dat Hij van plan is de steden Sodom en Gomorra te verwoesten vanwege hun zonden. Abraham pleit voor het behoud van de mensen in de steden als God nog 50 rechtvaardigen zou aantreffen. Maar na enig nadenken twijfelt hij en uiteindelijk vraagt hij na vier tussenstappen om genade als God er slechts 10 rechtvaardigen zou aantreffen. God belooft de steden niet te verwoesten als er nog 10 rechtvaardigen wonen.

Daarna gaat Abraham terug naar zijn tent. Die avond komen er twee engelen bij de stadspoort van Sodom aan en worden door Lot opgevangen. De mannen van Sodom omsingelen het huis van Lot en willen de mannen verkrachten. De engelen verblinden de ogen van de menigte zodat ze de deur van het huis van Lot niet meer kunnen vinden. De engelen dringen er bij Lot en zijn gezin op aan om te vluchten want God zal de stad de volgende morgen verwoesten. Ren voor je leven is het advies en kijk niet om. Helaas kijkt de vrouw van Lot wel om en wordt veranderd in een zout pilaar. Lot en zijn twee dochters bereiken veilig het stadje Zoar. De zondige steden werden volledig vernietigd. Op hun plaats ligt nu de Dode Zee.

Genesis 21: De geboorte van Izaäk

Sara raakt inderdaad in verwachting en brengt een zoon, Izaäk ter wereld. Abraham is dan 100 en Sara 90 jaar oud. Na verloop van tijd merkt Sara dat Ismaël haar zoontje loopt te bespotten. Hagar wordt daarom met haar zoon weggezonden. Maar God belooft Abraham en Hagar dat ook Ismaël zal uitgroeien tot een groot en machtig volk.

Genesis 22: Abrahams geloof op de proef gesteld

Enige tijd later stelt God Abrahams geloof op de proef. Hij vraagt aan Abraham om Izaäk te offeren. Juist op het moment dat Abraham het mes opheft wordt hij teruggedroepen door de Engel des Heren. Ik weet nu dat God de belangrijkste is in uw leven zegt de Engel. Zelfs uw eigen zoon, uw enige, van wie u zoveel houdt wilt u Mij geven. De Engel herhaalt nog eens de schitterende beloften uit het verleden met als argument dat Abraham God steeds heeft gehoorzaamd.

Genesis 23: Sara's dood en begrafenis

Sara werd 127 jaar oud. Ze stierf in Hebron. Abraham kocht van de Hethiet Efron een veld en de daarop liggende spelonk van Machpela dat tegenover Mamre ligt voor 400 sikkelen zilver gangbaar bij de koopman. Hoewel Efron eerst aanbood om hem de spelonk om niet te geven.

Genesis 24-28: Izaäks huwelijk met Rebekka en de strijd tussen Jakob en Ezau

Na verloop van jaren stuurt Abraham Eliëzer terug naar Irak om bij de familieleden, die nog wel in God geloven, een goede vrouw te vinden voor Izaäk. Hij vindt door God geleid het nichtje Rebekka, dat met hem meegaat om met Izaäk te trouwen. Evenals Sara is Rebekka erg knap. Izaäk en Rebekka krijgen na lang wachten en na gebed van Jakob tot de Here een tweeling Jakob en Ezau. Rebekka heeft een moeilijke zwangerschapsperiode. Ze vraagt aan de Here waarom dit zo moet zijn. God antwoordt dat ze zwanger is van een tweeling en dat er twee volken in haar schoot zijn. De oudste zal de jongste dienen. Jakob weet door bedrog de zegen van de oudste zoon in ontvangst te nemen. Als onderdeel van de zegen profeteert Izaäk dat Jakob de meester van zijn broeder en alle andere familieleden zal zijn. Als Esau hiervan hoort is hij woedend en hij maakt plannen om zijn broer te doden zodra zijn vader zal zijn gestorven. Maar opnieuw grijpt Rebekka in. Ze stuurt Jakob naar haar broer Laban in Paddan Aram zogenaamd om een goede vrouw te zoeken, maar in wezen om te voorkomen dat ze zelf, net als Eva destijds, door een moord twee zonen zal verliezen.

Genesis 29: Jakob in ballingschap, de bedrieger bedrogen

Jakob reist naar Paddan Aram en komt veilig bij zijn oom Laban aan. Hij wordt verliefd op Rachel de jongste dochter van Laban en werkt zeven jaar voor Laban om haar bruidschat te betalen. Laban bedriegt Jakob door hem eerst zijn oudere dochter Lea als vrouw te geven. Na de bruidswEEK mag hij Rachel ook als vrouw nemen maar dan moet hij wel weer nog eens zeven jaar voor Laban blijven werken. De verhouding tussen Rachel en Lea is daarmee finaal verstoord, temeer omdat Rachel pas na heel lang wachten een zoon krijgt, Jozef geheten, terwijl Lea wel zes zonen krijgt. Ondanks alle tegenwerking van Laban zegent God Jakob, zodat zijn bezit aan vee steeds maar toeneemt. Bovendien heeft hij inmiddels al elf kinderen. De zonen van Laban worden jaloers en Laban begint zelf ook vijandig te worden. God zegt tegen Jakob dat hij nu terug moet gaan naar zijn vaderland en zijn familie. Laban is van plan om hem met geweld tegen te houden maar God spreekt rechtstreeks tot Laban om hem in toom te houden. De mannen nemen in goede harmonie afscheid. Een volgende uitdaging ligt nu bij Esau. Die komt met een leger van 400 man op Jakob af! Jakob wordt doodsbang, maar hij bidt tot God en doet een beroep op Zijn beloften. God had toch beloofd dat zijn nakomelingen talrijk zouden zijn als het zand van de zee?

Als Jakob de volgende morgen zijn broer ontmoet blijkt dat diens stemming volledig is omgeslagen. Zodra hij Jakob ziet rent hij naar hem toe en omhelst hem. Hij biedt aan om Jakob met zijn leger te begeleiden naar Kanaän maar Jakob slaat het aanbod af omdat zijn kleinvee geen gelijke tred zou kunnen houden met de ruiters van Esau.

Genesis 35: Jakob terug in Kanaän, Jakob heet voortaan Israël

Daarna zei God tegen Jakob: 'Ga naar Bethel en vestigt u daar. Bouw daar een altaar ter ere van de God die aan u verscheen toen u op de vlucht was voor Esau. God herhaalt de beloften die ook al aan Abraham en Izaäk waren gedaan en zegt dat hij niet langer Jakob (=bedrieger) genoemd moet worden maar Israël (= Hij die overwint met God). Onderweg van Bethel naar Bethlehem sterft Rachel na de geboorte van haar tweede kind Benjamin. Zo komt Israël dan eindelijk aan bij zijn vader Izaäk in Hebron. Korte tijd later sterft Izaäk, hij werd 180 jaar oud. Zijn zonen Esau en Jakob begraven hem samen.

Genesis 37-50: De geschiedenis van Jozef

Israël hield het meest van zijn zeventienjarige zoon Jozef omdat hij de oudste zoon van Rachel was die hij pas op latere leeftijd had gekregen. Maar Jozef werd door zijn vader wel erg voorgetrokken, hij verklikte de slechte daden van zijn broers aan zijn vader en vertelde over dromen die aangaven dat hij eens de baas over allen zou worden. De broers worden jaloers, gooien hem in een put en besluiten om hem te doden. Maar op het laatste moment verkopen ze hem toch maar aan handelaars die hem meenemen naar Egypte. Tegen zijn vader zeggen ze dat hij door een wild dier moet zijn verscheurd. Maar door Gods leiding maakt Farao Jozef tot de tweede machthebber in zijn hele Rijk en laat hem de hele voedselverzameling organiseren omdat God heeft laten weten dat er zeven magere jaren zullen komen.. Zo werd Jozef van gevangene in een keer op zijn dertigste jaar de machtigste man in het land in Egypte. Toen de magere jaren aanbraken kwamen ook de zonen van Jakob naar Egypte om graan te kopen. Jozef maakt zich aan hen bekend en laat zijn vader en al zijn broers met hun vrouwen en kinderen naar Egypte komen. Zeventig mensen in totaal. Farao laat ze wonen in het meest vruchtbare deel van zijn land. Het land Gosen. Zo woonde Israël jarenlang in het land Gosen en raakte daar ingeburgerd. Jakob leefde nog 17 jaar in Egypte en stierf op zijn 147^e jaar. Hij werd op zijn uitdrukkelijke verzoek in het land Kanaän in de grot van Machpela vlakbij Mamre begraven.

Genesis 49:10: De Messias zal komen uit het geslacht van Juda

Toen Jakob op sterven lag, ontbood hij al zijn zonen en sprak ze persoonlijk toe. Over Juda profeteerde hij: 'De scepter zal van Juda niet wijken, noch de heersersstaf tussen zijn voeten, totdat Silo komt, en hem zullen de volken gehoorzamen'. Silo is een ouderwets Kanaänitisch woord voor Messias.

Exodus: Algemeen

De naam Exodus betekent 'Uittocht'. De centrale gebeurtenis is de uittocht van het volk Israël uit Egypte. Het verhaal van Exodus begint enkele eeuwen na de begrafenis van Jakob. Het nageslacht van Jakob was inmiddels uitgegroeid tot een groot volk. De Farao zag dit als een bedreiging en besloot om het volk Israël langzaam uit te roeien. Hij liet de volwassenen heel zwaar werk doen en hij gebod dat alle pasgeboren jongetjes in de Nijl moesten worden gegooid.

Exodus 1-2: Mozes overleeft dankzij een biezen kistje

Een van die jongetjes is Mozes. Zijn ouders gooien hem wel in de Nijl maar leggen hem eerst in een biezen kistje. De dochter van Farao, hoort hem huilen, krijgt medelijden en adopteert hem als haar zoon. Zo groeit Mozes op als een Egyptische prins. Maar hij voelt zich solidair met zijn verdrukte familieleden. Dit gaat zelfs zover dat hij in het geheim een Egyptenaar dood die een Israëliet mishandelt. Maar het gebeurde lekt toch uit. Mozes ontvlucht Egypte en verblijft jarenlang in het land Midian, waar hij trouwt met Zippora een dochter van de priester Jethro. Zijn dagen vult hij met het hoeden van schapen in de woestijn.

Exodus 3-4: De roeping van Mozes

Op zekere dag roept de Here hem en geeft hem de opdracht om naar Farao te gaan en de vrijlating van zijn volk te eisen. Mozes ziet er vreselijk tegenop, maar God geeft hem zijn broer Aäron als woordvoerder mee en stelt hem ook in staat om drie wonderen te doen. Farao is uitermate koppig. Zelfs na negen plagen die heel Egypte treffen laat hij het volk niet gaan.

Exodus 12: De uittocht en de instelling van het Pascha

Pas na de tiende plaag waarbij alle eerstgeborenen van mensen en vee sterven laat hij het volk gaan. De Egyptenaren zijn zo blij dat ze het volk overladen met geschenken, precies zoals God destijds aan Abraham had voorspeld. Op de avond voor het vertrek vierden de Israëlieten feest: het Pascha.

Exodus 13-19: Van de schelfzee tot de Sinai

God leidt het volk naar het Zuiden naar de oever van de Schelfzee een ondiepe uitloper van de Rode Zee. Farao denkt dat ze verdwaald zijn en trekt er met een leger van ruiters op uit om zich te wreken. Als Mozes zijn staf uitsteekt baant God door middel van een sterke wind een droog pad door de zee. De Israëlieten trekken er droogvoets doorheen. Als ze op de oever staan is Farao nog maar halverwege. Mozes strekt zijn staf uit en het water stroomt weer terug. Farao verdrinkt met al zijn ruiters.

Het tweede deel van Exodus beschrijft episodes van de woestijnreis van het volk Israël. God leidt het volk zelf door een wolkkolom overdag en een lichtkolom in de nacht. Deze reis staat

verder ook beschreven in de boeken Leviticus, Numeri en Deuteronomium. Ondanks het feit dat God hen had bevrijd en hen grote wonderen had laten zien toonde het volk al snel een gebrek aan vertrouwen. Na drie maanden komt het volk bij de berg Sināi aan. Vanaf de Sināi gaf God zijn geboden aan Mozes. Het zijn de bekende tien geboden en talloze regels voor het vereren van God en het liefdevol omgaan met de naaste. Ook op het gebied van armoedebestrijding en bescherming van vreemdelingen worden er veel geboden gegeven. God wilde niet dat er armoede onder de Israëlieten voor zou komen.

Exodus 20:1-17: De tien geboden

1. Vereer geen andere goden.
2. Vereer geen gesneden beelden.
3. Gebruik Gods naam niet op een lichtzinnige manier.
4. Gedenk de Sabbatdag.
5. Eer uw vader en uw moeder.
- 6 Gij zult niet doodslaan.
7. Gij zult niet echtbreken.
8. Gij zult niet stelen.
9. Gij zult geen vals getuigenis geven tegen uw naaste.
10. Gij zult niets dat van uw naaste is begeren.

Exodus 25-31: De ontmoetingstent, de Tabernakel

God draagt Mozes op om een speciale tent te maken waar God temidden van zijn volk komt wonen. In de tent staat ook de Ark, dit is de gouden verbondskist met speciale voorwerpen die aan God grote daden moeten herinneren. In de voorhof staan de altaren waarop men offers aan God kan brengen..

Exodus 32-34: Het gouden kalf

Toen Mozes wel heel erg lang op de berg bleef dacht men dat hij dood was. Het volk dwingt Aäron om een gouden stierenbeeld te maken als representatie van God. Men richt een groot feest aan. Maar plotseling komt Mozes terug. Namens God legt Mozes het volk ene straf op: 3000 man wordt gedood.

Exodus 35-40: De afbouw van de Tabernakel

De aanwijzingen die God gegeven had voor de bouw worden nu stipt uitgevoerd. Uiteindelijk wordt de tent feestelijk ingewijd.

Leviticus: Algemeen

Het boek bevat allerlei voorschriften voor de priesters en hun helpers die afkomstig waren uit de stam van Levi. In Leviticus vinden we bepalingen voor de eredienst in Israël, voor het heiligdom en het godsdienstig leven. Van alle belangrijke offers wordt precies beschreven hoe ze moeten worden gebracht. Ook alle grote feesten en vrije dagen komen aan de orde. De heiligheid van God is in Leviticus een belangrijk thema. Je zou Leviticus kunnen zien als een handboek voor de priesters of de Levieten.

Leviticus 19:18: Het tweede grote gebod

Wees niet haatdragend of wraakzuchtig, maar heb uw naaste net zo lief als uzelf.

Leviticus 25:10: Het Jubeljaar

Eens in de vijftig jaar wordt het door de Joden verkochte grond weer teruggeven aan de oorspronkelijke eigenaars.

Leviticus 26: Zegen en vloek

God belooft het volk te zullen zegenen als het zich aan zijn geboden houdt. Er volgt een hele rij van zegeningen die men mag verwachten. Maar de keerzijde is dat God ook dreigt met een grote lijst met straffen als ze zich niet aan Zijn geboden houden. Heel herkenbaar is vers 33: 'Maar ik zal u onder de volken verstrooien en Ik zal achter u het zwaard trekken en uw land zal een woestijn zijn'.

Numeri: Algemeen

Numeri is het Latijnse woord voor 'Getallen'. Numeri is genoemd naar de twee volkstellingen die in het boek voorkomen. Het boek vertelt over het vervolg van de reis naar het land Kanaän. In de woestijn komen de Israëlieten verschillende keren tegen God en Mozes in opstand omdat ze bang zijn voor de toekomst en terugverlangen naar de tijd in Egypte. Voor straf moeten ze 40 jaar langer door de woestijn trekken. Numeri spreekt over Gods voortdurende trouw en de onvoorstelbare zondigheid en ondankbaarheid van de mens.

Numeri 13-14: De twaalf verspieters

Jozua had 12 verspieters uitgezonden om het land te verkennen. Tien mannen zeggen dat het land niet goed is en de reuzen die er wonen zijn niet te overwinnen. Jozua en Kaleb zeggen dat het land wel goed is en dat men het met de hulp van de Here best zal kunnen veroveren. De hele vergadering wil hen stenigen en iemand aanstellen die hen terug zal brengen naar Egypte. Maar dan verschijnt God zelf en weerhoudt hen daarvan. God zegt dat Hij het hele volk zal uitroeien en verder zal gaan met de familie van Mozes en Aaron. Maar Mozes pleit voor het volk. God wijzigt Zijn beslissing. Maar er volgt toch een enorme straf. Hoofdstuk 14:22: 'Geen van de mannen die mijn glorie kennen en de wonderen gezien hebben, die ik in Egypte en in de woestijn heb gedaan, zullen het land zien. Want zij hebben nu al tienmaal geweigerd Mij te gehoorzamen en te vertrouwen.'

Numeri 20: De zonde van Mozes en Aäron in Meriba

Het volk was weer eens boos omdat er niet voldoende water was. God geeft aan Mozes de opdracht om tegen een rots te spreken en dan zal die water geven. Maar Mozes zegt tegen het volk in gezelschap van Aäron: 'Luister opstandelingen! Moeten wij voor jullie water uit deze rots laten komen?' Toen hief Mozes de staf op en sloeg twee keer op de rots. Het water gutste er uit en de mensen en al hun vee konden drinken. Maar de Here zei tegen Mozes en Aäron: 'omdat u Mij niet hebt geloofd en Mij niet de eer hebt gegeven voor de ogen van het volk Israëel, zult u beiden hen niet het land mogen binnenbrengen'.

Deuteronomium: Algemeen

Deuteronomium betekent 'Tweede wet'. Het boek bevat allerlei wetten die ook in eerdere boeken al aan de orde zijn geweest. Kort voordat de Israëlieten het land Kanaän binnen zullen trekken, spreekt Mozes ze voor de laatste maal toe. Hij spoort het volk aan tot geloof en gehoorzaamheid. Na de benoeming van Jozua als zijn opvolger neemt Mozes afscheid van het volk.

Deuteronomium 6:1-10: De liefde tot God is het grote gebod

Verzen 4-8: 'Hoor Israël: de Here is onze God; de Here is een. Gij zult de Here uw God liefhebben met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw kracht. Wat ik u heden gebied zal in uw hart zijn, gij zult het uw kinderen inprenten en daarover spreken.....'

Deuteronomium 8:11-19: Waarschuwing tegen trots op eigen prestaties

Vers 17 en 18: 'Zeg dan niet bij uzelf; mijn kracht en de sterkte van mijn hand heeft mij dit vermogen verworven. Maar u zult aan de Here uw God denken, want hij is het die u kracht geeft om vermogen te verwerven teneinde Zijn verbond gestand te doen'.

Deuteronomium 15: Het sabbatsjaar

Eens in de zeven jaar komen alle Joodse slaven weer vrij en worden de schulden van Joden kwijtgescholden.

Deuteronomium 28: Opnieuw een hoofdstuk over zegen en vloek

Verzen 62-68: opnieuw een bedreiging met verwoesting van het land, verstrooiing over de hele wereld en wereldwijde vervolging.

Deuteronomium 31:7-8: Mozes wijst Jozua aan als zijn opvolger

Deuteronomium 34:1-8. Mozes' dood

Nadat God hem vanaf de berg Nebo het beloofde land heeft laten zien sterft Mozes op 120 jarige leeftijd. God zelf laat hem begraven. Maar niemand heeft het graf ooit gevonden.

Vragen, stellingen en discussiepunten

1. Het belangrijkste kenmerk van Abraham was dat hij vertrouwde op Gods beloften.
2. Je moet nooit proberen om God een handje te helpen met eigen slimigheid.
3. Het echte kenmerk van het Joodse volk is niet dat ze van Abraham afstammen maar van Sara. Daarmee geeft God impliciet aan dat monogamie een scheppingordening is.
4. De rechten van de Joden op het grondgebied rond Jeruzalem kunnen niet worden gebaseerd op de Bijbel.
5. Wie de Oud Testamentische wetgeving goed bestudeert weet dat het voor een gewoon mens onmogelijk is om aan al Gods eisen te voldoen. Vandaar dat Jezus Christus is gekomen is om de wet te vervullen. Zie Mattheüs: 5:17 "meen niet dat ik gekomen ben om de wet of de profeten te ontbinden; Ik ben niet gekomen om te ontbinden maar om te vervullen".

6. De straf van Mozes en Aaron is een voorbeeld van de waarschuwing van Jezus in Lucas 12:48
"Als iemand veel heeft ontvangen, zal ook veel van hem worden geëist".

Piet Akkerman 19 april 2002